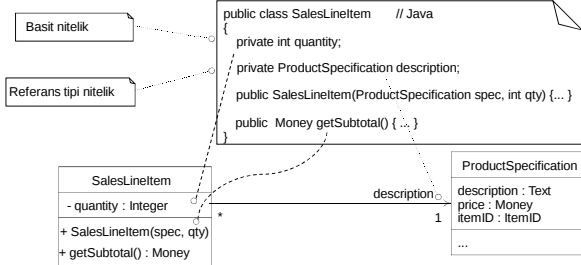
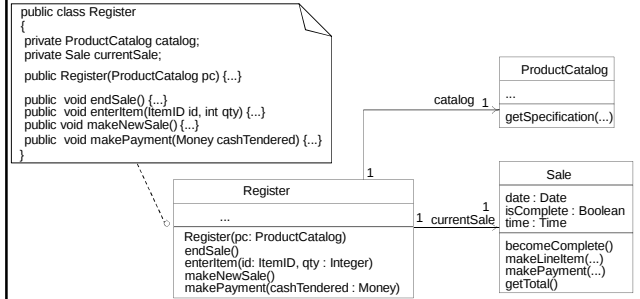

Kodlama

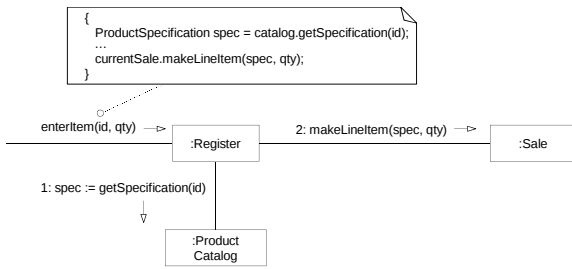
Sınıf tanımları yazılım sınıflarının diyagramlarından yararlanılarak oluşturulur. Karmaşık veri tiplerine (örneğin sınıf) sahip üyeler referans ya da işaretçi olarak yaratılmalıdır.

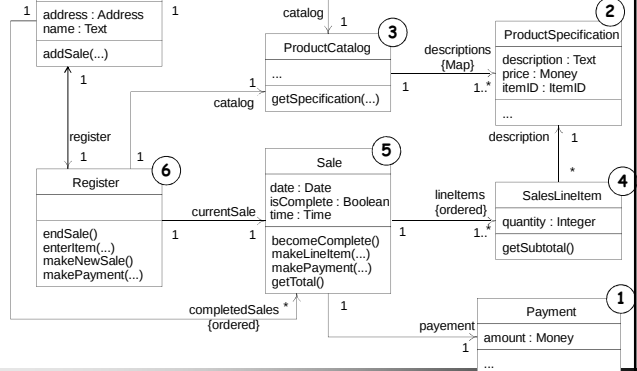
Sınıflarda yer alan metotların imzaları sınıf diyagramlarından belirlenir. Metotlar arası etkileşim ise etkileşim diyagramlarından yararlanılarak oluşturulur.

Şekildeki 1 ve 2 numaralı mesajlar Register sınıfının enterItem metodunda birer satır oluştururlar.

Sınıfların Gerçeklenme Sıraları

Sınıflar gerçeklenirken (kodlama ve sinama) en az bağımlı sınıftan başlanır ve diğerlerine (en çok bağımlı sınıfa) doğru gidilir.

Sinama GÜDÜMLÜ Gerçekleme (Test-Driven Development)

Birim Sinama (Unit Test): Her sınıf bir bütün oluşturduğundan ve tek başına bir anlam taşıdığından ayrı bir birim olarak test edilir.

Sınıfların kodlarını yazmadan önce bu sınıfların sinamasını yapacak program parçalarının yazılması uygun bir yöntemdir (*Test-first programming, test-first development, test-driven development*).

Sinamayı yapan program parçası (sinama sınıfı) aşağıdaki işleri yapar:

- Sinaması yapılacak olan sınıftan nesneler yaratır,
- Bu nesnelere mesajlar gönderip sonuçlar alır ve sınıfın gönderilen mesajlara doğru yanıtlar verip vermediği kontrol edilir.
- Metotların parametreleri zorlanarak (sınır dışı değerler verilerek) yazılımın sağlamlığı sinanır.

Tüm sinama sınıfı bir defada yazılmaz. Önce sadece bir metodu sinayan program parçası yazılır, ardından sınıfın metodu yazılarak test edilir.

Bir metot sinamadan geçtikten sonra diğer metodun sinama programına başlanır.

Sinama platformları:

JUnit: Java, <http://www.junit.org>
NUnit: .NET, <http://www.nunit.org>

CruiseControl: Open Source
<http://cruisecontrol.sourceforge.net/>

Sinama programını önce yazmanın yararları:

- Sinama programlarının göz ardı edilmesi önlenir.
- Programcılar motive olur. Sinamadan geçmenin başarısı
- Sinama programı yazılırken kodlanacak olan sınıfın arayüzü hakkında daha ayrıntılı düşünülmüş olur.
- Kodlarda değişiklik yapıldığında yapılan değişikliğin bir hataya neden olup olmadığını belirleyecek hazır sinama programları el altında bulunur.

Örnek: Sale sınıfının makeLineItem metodunun test edilmesi

public class SaleTest extends TestCase

```

{
    public void testMakeLineItem(){
        Sale fixture = new Sale(); // Sinamada kullanılacak olan nesne
        Money total = new Money(7.5); // Yardımcı nesneler
        Money price = new Money(2.5);
        ItemId id = new ItemId(1);
        ProductDescription desc = new ProductDescription(id, price, "product 1");
        // Metot sinanıyor ...
        fixture.makeLineItem(desc, 1);
        fixture.makeLineItem(desc, 2);
        assertEquals(fixture.getTotal(), total); // Toplam doğru hesaplanıyor mu?
    }
}
  
```

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

Örnek Kodlama

Bu bölümde örnek POS sistemine ilişkin yazılım sınıflarının bir kısmı örnek olarak Java dilinde kodlanmıştır.

public class Register

```

{
    private ProductCatalog catalog;
    private Sale currentSale;

    public Register( ProductCatalog catalog )
    {
        this.catalog = catalog;
    }

    public void makeNewSale()
    {
        currentSale = new Sale();
    }

    public void enterItem( ItemID id, int quantity )
    {
        if (currentSale !=NULL){
            ProductSpecification spec = catalog.getSpecification(id);
            currentSale.makeLineItem(spec, quantity);
        }
        else ... // exception handler
    }
}

```

*// Aşağıdaki metodlarda da
// if (currentSale !=NULL) kontrolü yapılmalı*

```

    public void endSale()
    {
        currentSale.becomeComplete();
    }

    public void makePayment( Money cashTendered )
    {
        currentSale.makePayment (cashTendered);
    }
} // Register sınıfının sonu

```

www.akademi.itu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.7

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

```

public class ProductSpecification
{
    private ItemID id;
    private Money price;
    private String description;

    public ProductSpecification( ItemID id, Money price, String description )
    {
        this.id = id;
        this.price = price;
        this.description = description;
    }

    public ItemID getItemID() { return id; }

    public Money getPrice() { return price; }

    public String getDescription() { return description; }
}

```

www.akademi.itu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.8

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

```

public class Sale
{
    private List <SalesLineItem> lineItems = new ArrayList() <SalesLineItem> ;
    private Date date = new Date();
    private boolean isComplete = false;
    private Payment payment;

    public Money getBalance()
    {
        return payment.getAmount().minus(getTotal());
    }

    public void becomeComplete() { isComplete = true; }
    public boolean isComplete() { return isComplete; }
    public void makeLineItem( ProductSpecification spec, int quantity )
    {
        lineItems.add ( new SalesLineItem(spec, quantity) );
    }
}

```

www.akademi.itu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.9

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

```

// Sale sınıfının devamı
public Money getTotal()
{
    Money total = new Money();
    Money subtotal = null;
    Iterator i = lineItems.iterator();
    while( i.hasNext() )
    {
        SalesLineItem sli = i.next();
        subtotal = sli.getSubtotal()
        total.add( subtotal );
    }
    return total;
}

public void MakePayment ( Money cashTedered )
{
    payment = new Payment (cachTendered);
}
} // Sale sınıfının sonu

```

www.akademi.itu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.10

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

C++ ile Örnek Kodlama

Bu bölümde örnek POS sistemine ilişkin yazılım sınıflarından üçünün kodu örnek olarak C++ dilinde verilmiştir.

a) UrunTanimlayici (ProductSpeification) Sınıfı:

```

class UrunTanimlayici
{
    private:
        UrunKod kod;
        Para fiyat;
        string tanim;
    public:
        UrunTanimlayici( const UrunKod &kd, const Para &ft, const string &tnm ) // Kurucu
        {
            kod = kd;
            fiyat = ft;
            tanim = tnm;
        }

        const UrunKod &urunKoduVer() { return kod; }

        const Para &fiyatVer() { return fiyat; }

        const string &tanimVer() { return tanim; }
};

```

www.akademi.itu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.11

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

b) Satis (Sale) Sınıfı:

```

class Satis
{
    private:
        vector <SatisKalemi*> kalemler;
        Tarih tarih;
        bool tamam_mi;
        Odeme *odeme;
    public:
        Satis() {
            tamam_mi = false;
        }

        Para & paraUstuVer()
        {
            return odeme->miktariVer().eksi(toplamiVer());
        }

        void bitir() { tamam_mi = true; }
        bool bitti_mi() { return tamam_mi; }
        void kalemOlustur( const UrunTanimlayici *tnm, int miktar )
        {
            SatisKalemi *sk = new SatisKalemi(tnm, miktar); // Yeni bir Satis kalemi yaratildi
            kalemler.push_back ( sk ); // Satis kalemi diziyeye (vector) eklendi
        }
}

```

www.akademi.itu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.12

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

Satis (Sale) Sınıfı devamı:

```
Para toplamiVer()
{
    Para toplam;
    for(unsigned int j=0; j<kalemler.size(); j++){ // Bütün kalemler taranıyor
        SatisKalemi *sk = kalemler[j]; // Diziden bir kalem alınıyor
        toplam.arti( sk->altToplamiVer() ); // Alttoplam toplama ekleniyor
    }
    return toplam;
}

void odemeYap ( Para & nakit )
{
    odeme = new Odeme (nakit); // Yeni bir ödeme yaratıldı
}

~Satis ()
{
    delete odeme; // Satış yok olurken Ödeme yok edildi
}
}; // Satis sınıfının sonu
```

www.akademi.itiu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.13

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

c) Terminal (Register) Sınıfı:

```
class Terminal
{
    private:
        UrunKatalog * katalog;
        Satis * gecerliSatis;
    public:
        Terminal( UrunKatalog * katalog )
        {
            this->katalog = katalog; // Terminalin kullanacağı katalog
        }

        void satisBaslat()
        {
            gecerliSatis = new Satis(); // Yeni bir satış yaratıldı
        }
}
```

www.akademi.itiu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.14

Yazılım Modelleme ve Tasarımı

Terminal (Register) Sınıfı devamı:

```
void urunGir( UrunKod & kod, int miktar )
{
    if (gecerliSatis !=NULL) {
        UrunTanimlayici *tnm = katalog->tanimlayiciVer(kod); // katalogtan tanımlayıcı alınıyor
        gecerliSatis->kalemOlustur(tnm, miktar); // girilen ürün satışa aktarılıyor
    }
    else .... // exception
}

void satisBitir() // if (gecerliSatis !=NULL) kontrolü yapılmalı
{
    gecerliSatis->bitir();
}

void odemeYap( Para & nakit )
{
    gecerliSatis->odemeYap(nakit);
}
}; // Terminal sınıfının sonu
```

www.akademi.itiu.edu.tr/buzluca
www.buzluca.info

©2002 - 2009 Dr. Feza BUZLUCA 6.15